

**UCHWAŁA NR XLIX/398/24
RADY MIEJSKIEJ W DROHICZYNIE**

z dnia 27 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Drohiczyn
na lata 2024 - 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 5 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j.Dz. U. z 2024 r. poz. 177) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Wspierania Rodziny w Gminie Drohiczyn na lata 2024 - 2026” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drohiczyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

**mgr
inż. Marian Rogowiec**

Załącznik do uchwały Nr XLIX/398/24
Rady Miejskiej w Drohiczynie
z dnia 27 marca 2024 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DROHICZYN
NA LATA 2024-2026
Drohiczyn 2024**

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA

- 1. POMOC DZIECKU I RODZINIE W GMINIE DROHICZYN**
- 2. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026**
- 3. HARMONOGRAM ZADAŃ**
- 4. EWALUACJA**

PODSTAWA PRAWNA

Program Wspierania Rodziny w na lata 2023 - 2026 opracowany został w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., która określa konieczność opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny (art. 176 ust. 1).

Oprócz ustawy działania dotyczące wsparcia rodziny regulowane są także w innych aktach prawnych obowiązujących, w tym:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938, 2760).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).

Program Wspierania Rodziny wpisuje się w założenia ustawy i wyznacza kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowania dzieci w rodzinach naturalnych oraz przywracania rodzinom zdolności do przewyższania ich problemów opiekuńczo - wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom opieki i odpowiednich warunków do harmonijnego rozwoju. Dla celów Programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej, w którym definiuje się rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku ale całej rodzinie.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym jego celem jest **wspieranie rodziny w jej opiekuńczo wychowawczej roli względem dzieci.**

Program Wspierania Rodziny w Gminie Drohiczyn na lata 2024-2026 stanowi podstawowe narzędzie do realizacji zadań gminnych wynikających z ustawy.

Główne cele programu wsparcia rodziny:

- edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie,
- zapewnienie dzieciom z terenu Gminy Drohiczyn opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju.

Zapisy przytoczonej wyżej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Gminie Drohiczyn Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczynie.

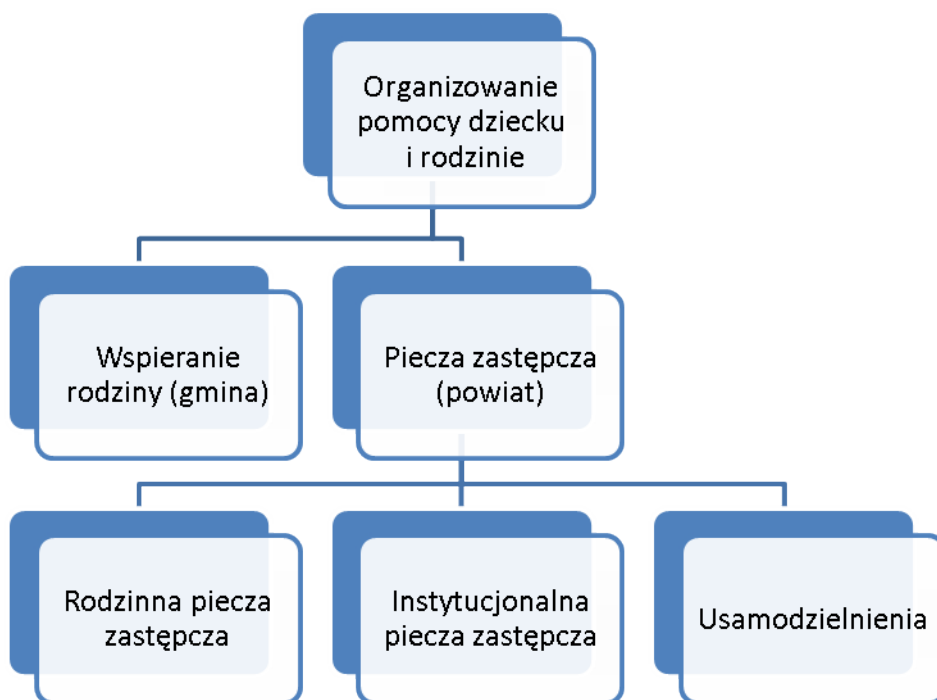
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczynie działa na podstawie:

·Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688).

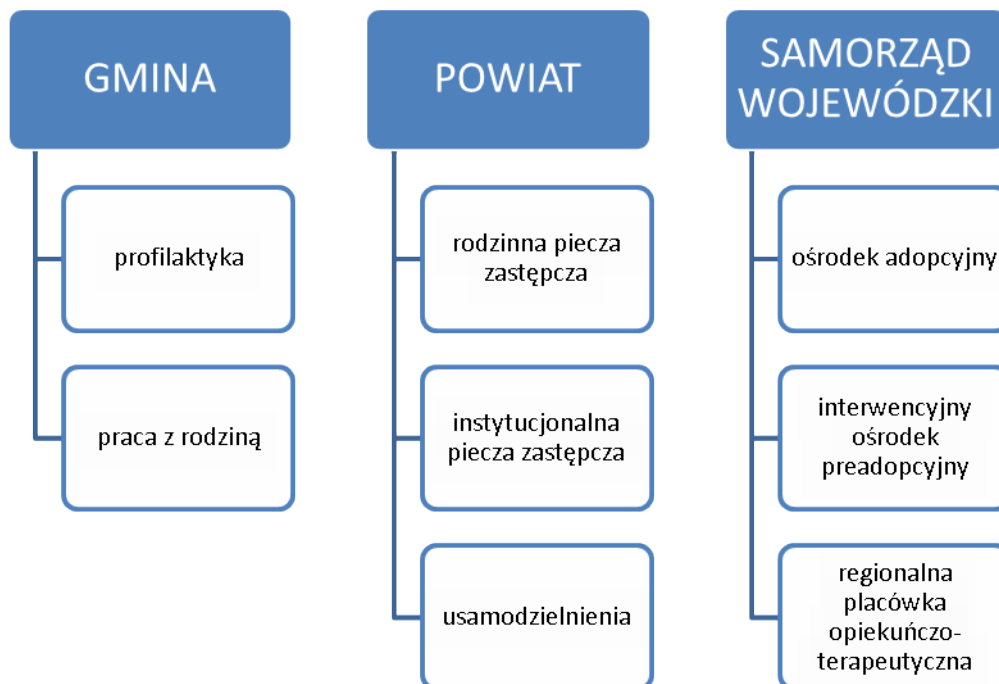
·Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938, 2760).

Program będzie uzupełnieniem zadań realizowanych na rzecz rodziny w gminie Drohiczyn a zapisanych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy na lata 2024 – 2030 oraz wpisuje się w realizację Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drohiczyn na lata 2024 – 2032.

Organizacja pomocy dziecku i rodzinie

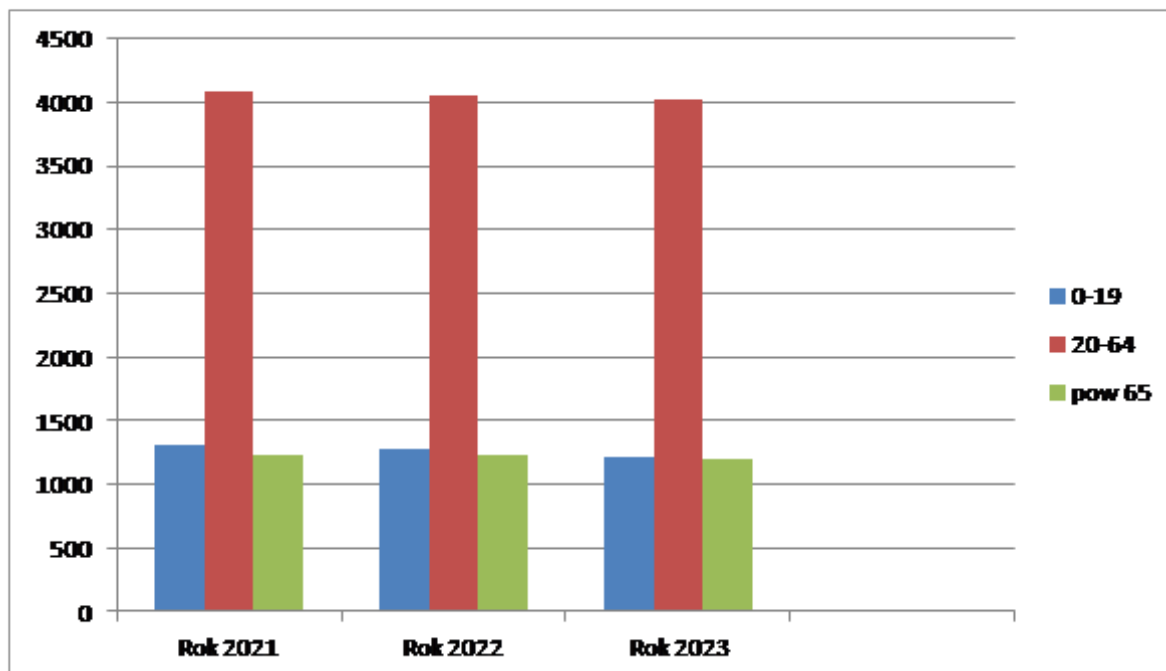
Podział kompetencji w zakresie organizacji pomocy dziecku i rodzinie pomiędzy samorządami.

1. POMOC DZIECKU I RODZINIE W GMINIE DROHICZYN

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 r. obszar Gminy Drohiczyn zamieszkiwało 5 954 osób z czego 50,5% stanowią kobiety, a 49,5% mężczyźni (dane GUS).

Wykres 1. Ludność w grupach wiekowych

Źródło : dane GUS

Wśród rodzin zamieszkujących Gminę Drohiczyn w 2023 roku około 123 pobierało świadczenia rodzinne. **Wśród nich około 48 wychowuje 3 i więcej dzieci poniżej 18 roku życia.** Dane te pozwalają na ukierunkowanie planowanej polityki edukacyjnej i kulturowo-rekreacyjnej na tworzenie warunków do rozwoju dzieci i młodzieży oraz wsparcia rodzin wielodzietnych.

Gmina wypłaca swoim podopiecznym świadczenia rodzinne, przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323). W 2023 r. wypłacono **6 656 świadczeń:** rodzinnych i przysługujących dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania. Skorzystało z nich około 298 rodzin w tym 342 dzieci.

Wśród rodzin korzystających z pomocy, dominują rodziny z osobami bezrobotnymi, wielodzietne oraz bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wszystkie te rodziny generują również ubóstwo.

W 2023 roku na podstawie ankiet sporządzanych na potrzebę diagnozy problemów społecznych gminy Drohiczyn, wypełnionych przez przedstawicieli instytucji działających na terenie miasta Drohiczyn, mieszkańców oraz uczniów szkół sporządzona została diagnoza, którą wykorzystano do oceny sytuacji

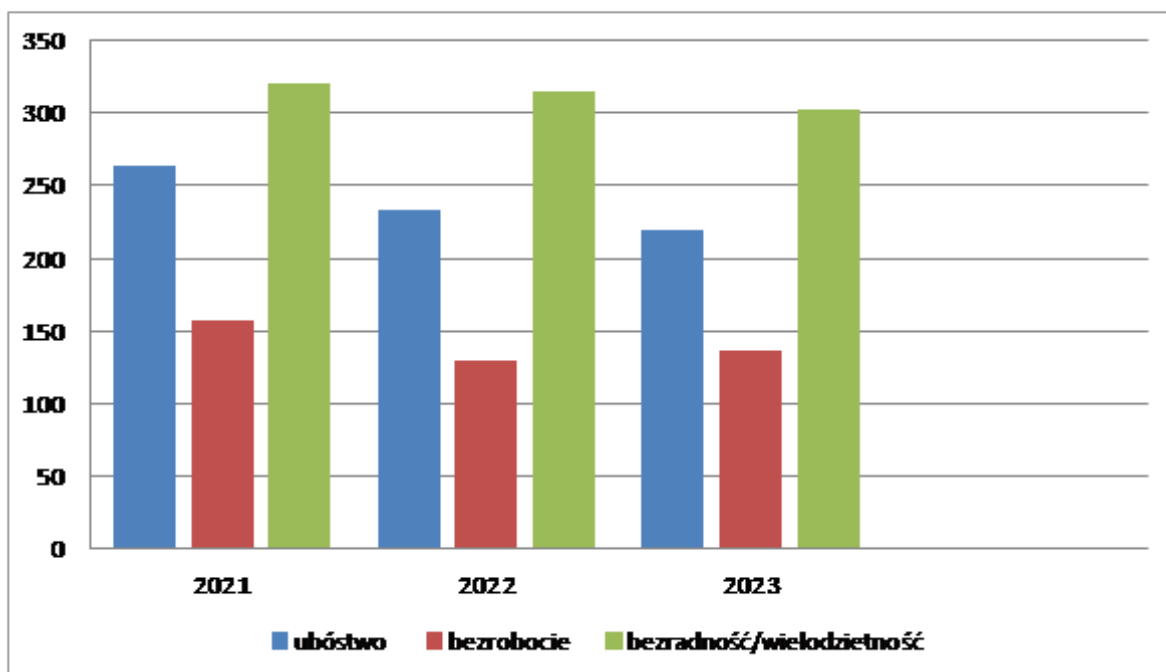
rodzin w gminie Drohiczyn. W ankiecie wzięło udział 261 osób (152 kobiety i 109 mężczyzn).

Najczęściej pojawiającym się problemem wśród ludności według ankietowanych to: uzależnienia – 87 osób, osłabienie więzi rodzinnych – 75 osób, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych – 72 osoby, ubóstwo – 35 osób, przemoc - 47 osób, niepełnosprawność- 15 osób.

Problemy dostrzegane przez ankietowanych na terenie gminy Drohiczyn to: ograniczony dostęp do placówek kulturalnych – 72 osoby, brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży – 57 osób, brak możliwości doksztalcania się – 42 osoby, zaniedbanie rozwoju dzieci i młodzieży 36 osób, Pogorszenie kondycji psychicznej w związku z izolacją w czasie pandemii Covid-19 – 40 osób.

Do negatywnych zjawisk odnoszących się do dzieci i młodzieży wg. ankietowanych występujących w gminie należy: wulgarność/agresja –76 osób, uzależnienie od Internetu – 82 osoby, sięganie po substancje uzależniające – 53 osoby, wandalizm – 17 osób, demoralizacja - 14 osób.

Wykres 2. Powody przyznawania pomocy w gminie

Źródło: dane własne MGOPS

W związku ze wzrostem liczby rodzin potrzebujących wsparcia działania ośrodka powinny koncentrować się na specjalistycznym doradztwie, nauce umiejętności wychowawczych w rodzinach, organizacji grup wsparcia/edukacji dla tychże rodzin. Niezbędne jest zaplanowanie działań w tym zakresie w najbliższym czasie.

Wśród obszaru bezpieczeństwa, na terenie gminy pojawiają się zgłaszane społecznie odczucia związane z objawami agresji, przemocy, w tym domowej,

lub też niewypełnianiem obowiązków rodzicielskich. W latach 2021 - 2023 wszczęto 57 procedur Niebieskich Kart w rodzinach wychowujących dzieci.

Zasoby Programu Wspierania Rodziny

Praca z rodzinami naturalnymi prowadzona jest w gminie przez:

1. Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drohiczynie.
2. Świetlicę Środowiskową prowadzoną przez MGOPS w Drohiczynie.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siemiatyczach.
4. Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Siemiatyczach.
5. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drohiczynie.
6. Posterunek Policji w Drohiczynie.
7. Zespół Szkół w Drohiczynie, Szkoły Podstawowe w Miłkowicach Jankach, Śledzianowie i Ostrożanach oraz Rady Rodziców.
8. Miejsko Gminny Ośrodek Kultury i Miejsko Gminną Bibliotekę.

Działania te wspierane są przez parafie oraz Stowarzyszenia i inne organizacje działające na rzecz rodziny.

2. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024 - 2026

Misją niniejszego programu, jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom zamieszkującym na terenie Gminy Drohiczyn zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Główne cele programu wsparcia rodzin naturalnych:

Cel 1: Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel 2: Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.

Cel 3: Zapewnienie dzieciom opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju.

3. HARMONOGRAM ZADAŃ

Działania w ramach realizacji celu:

1. Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Działanie/zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca
1.	Koordynowanie działań różnych instytucji i organizacji	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie

	działających na rzecz dziecka i rodziny		
2.	Stworzenie systemu działań profilaktyczno – interwencyjnych obejmujących całą rodzinę	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Policja PCPR Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna GKRPA
3.	Umożliwienie rodzinom wymagającym wsparcia dostępu do specjalistów, w tym umożliwienie skorzystania ze specjalistów w powiecie	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Urząd Miejski Drohiczynie - GKRPA PCPR
4.	Przekazywanie rodzicom informacji dotyczących udziału różnego rodzaju terapii i poradnictwa	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Urząd Miejski w Drohiczynie PCPR
5.	Pozyskiwanie przez MGOPS specjalistów do świadczenia wsparcia dla rodzin w gminie zgodnie z występującymi potrzebami	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie
6.	Rozwijanie umiejętności rodzicielskich	2024 -2026	Szkoły

2. Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie

Lp.	Działanie/zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca
1.	Wsparcie rodzin niezaradnych przez asystenta rodziny w przypadku powstania konieczności	2024 - 2026	W ramach potrzeb zatrudnienie na umowę - zlecenie asystenta przez MGOPS
2.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w szkołach w czasie trwania nauki	2024 - 2026	Szkoły
3.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych w Świetlicy Środowiskowej	2024 - 2026	MGOPS w Drohiczynie
4.	Organizowanie zajęć	2024 -	MGOPS w Drohiczynie

	pozaszkolnych	2026	Biblioteka
5.	Stwarzanie warunków dla powstawania rodzin wspierających poprzez udzielanie informacji zasadach tworzenia takich rodzin	2024 - 2026	MGOPS w Drohiczynie PCPR

3. Zapewnienie dzieciom opieki , gwarantującej zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju

Lp.	Działanie/zadanie	Termin realizacji	Jednostka realizująca
1.	Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie Szkoły MGOK w Drohiczynie
2.	Monitorowanie dzieci z rodzin zagrożonych dysfunkcjami	2024 -2026	MGOPS w Drohiczynie Szkoły Policja
3.	Wsparcie rodzin zastępczych w gminie	2024 -2026	PCPR

4. EWALUACJA

Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 będzie podlegał kilkietapowej ocenie. Zostanie ona dokonana w czasie jego realizacji - rocznie, w postaci sprawozdań. Celem ewaluacji jest wskazanie sukcesów (mocnych stron) i pozytywnych zmian osiągniętych dzięki wprowadzeniu programu, jak również refleksja nad jego aspektami, które w przyszłości będą wymagały większej uwagi i modyfikacji. Proces analizy jakości zaproponowanego programu będzie źródłem niezbędnych informacji i praktycznych wskazówek, które posłużą do udoskonalania działań w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną.

Ewaluacja określi:

- czy podjęty kierunek działań w ramach w/w programu był właściwy i w jakim stopniu przyczynił się do osiągnięcia założonych celów,
- stopień realizacji założonych celów szczegółowych na poszczególnych etapach programu,
- przydatność oraz jakość metod i strategii zastosowanych w realizacji poszczególnych celów programu,

·stopień zaangażowania i nakładów zainwestowanych przez poszczególnych realizatorów zadań i ich współpracowników,

ponad to ewaluacja:

·będzie sprzyjać zwiększeniu skuteczności projektów, które są realizowane w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drohiczynie a przez to przyczyni się do rozwoju samej instytucji,

·przyczyni się do promocji instytucji pomocy społecznej wśród lokalnej społeczności zwiększając jej świadomość na temat możliwości i zakresu pomocy oferowanej przez MGOPS.

Raz do roku Kierownik MGOPS będzie przedstawiał informację z realizacji Programu po uzyskaniu danych od instytucji na terenie gminy włączonych w realizację Programu. Pierwsze sprawozdanie zostanie przedstawione w I kwartale 2025 roku, wówczas też będą sugerowane i wprowadzane zmiany oraz aktualizacje zapisów w celach i harmonogramie.

Koordynatorem programu będzie MGOPS w Drohiczynie.

Przewodniczący Rady

mgr
inż. Marian Rogowiec